Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 30 ta' Ġunju 2023
(OR. en)

11139/23

ECOFIN 664
UEM 198
SOC 490
EMPL 341
COMPET 685
ENV 764
EDUC 277
RECH 309
ENER 400
JAI 910
GENDER 141
ANTIDISCRIM 135
JEUN 179
SAN 416

NOTA

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Nru. dok. preċ.:	9830/1/23 REV 1
Nru dok. Cion:	COM(2023) 609 final
Suġġett:	RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2023 ta' Spanja u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2023 ta' Spanja

Id-delegazzjonijiet isibu mehmuż l-abbozz ta' Rakkomandazzjoni tal-Kunsill imsemmi hawn fuq, kif diskuss mill-Kunsill u l-Kunsill Ewropew, abbażi tar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni COM(2023) 609 final.

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

ta' …

dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2023 ta' Spanja u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2023 ta' Spanja

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 121(2) u l-Artikolu 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tisħiħ tas-sorveljanza ta' pożizzjonijiet baġitarji u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politiki ekonomiċi[1], u b'mod partikolari l-Artikolu 5(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1176/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Novembru 2011 dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi[2], u b'mod partikolari l-Artikolu 6(1) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew,

Wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Impjiegi,

---

1 ĠU L 209, 2.8.1997, p. 1.
2 ĠU L 306, 23.11.2011, p. 25.

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Politika Ekonomika,

Billi:

(1) Ir-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[3], li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza ("il-Faċilità"), daħal fis-seħħ fid-19 ta' Frar 2021. Il-Faċilità tipprovdi appoġġ finanzjarju lill-Istati Membri għall-implimentazzjoni ta' riformi u investimenti, li jinvolvu impuls fiskali ffinanzjat mill-Unjoni. F'konformità mal-prijoritajiet tas-Semestru Ewropew, il-Faċilità tikkontribwixxi għall-irkupru ekonomiku u inklużiv u għall-implimentazzjoni ta' riformi u investimenti sostenibbli u li jtejbu t-tkabbir, b'mod partikolari riformi u investimenti biex jippromwovu t-tranżizzjoni ekoloġika u dik diġitali u biex jagħmlu l-ekonomiji tal-Istati Membri aktar reżiljenti. Tgħin ukoll biex issaħħaħ il-finanzi pubbliċi u tagħti spinta lit-tkabbir u l-ħolqien tal-impjiegi fuq terminu medju u twil, ittejjeb il-koeżjoni territorjali fl-Unjoni u tappoġġa t-tkomplija tal-implimentazzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali. Il-kontribuzzjoni finanzjarja massima għal kull Stat Membru taħt il-Faċilità ġiet aġġornata fit-30 ta' Ġunju 2022, f'konformità mal-Artikolu 11(2) tar-Regolament (UE) 2021/241.

[3] Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Frar 2021 li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (ĠU L 57, 18.2.2021, p. 17).

(2) Fit-22 ta' Novembru 2022, il-Kummissjoni adottat l-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir Sostenibbli 2023, li ta bidu għas-Semestru Ewropew 2023 għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika. Fit-23 ta' Marzu 2023, il-Kunsill Ewropew approva l-prijoritajiet tal-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir Sostenibbli 2023, li huma ċċentrati madwar l-erba' dimensjonijiet tas-sostenibbiltà kompetittiva. Fit-22 ta' Novembru 2022, fuq il-bażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011, il-Kummissjoni adottat ukoll ir-Rapport dwar il-Mekkaniżmu ta' Twissija tal-2023, li fih identifikat lil Spanja bħala wieħed mill-Istati Membri li jista' jiġi affettwat jew li jista' jkun f'riskju li jiġi affettwat mill-iżbilanċi, u li għalih tkun meħtieġa analiżi fil-fond. Fl-istess data, il-Kummissjoni adottat ukoll opinjoni dwar l-abbozz ta' pjan baġitarju tal-2023 ta' Spanja. Il-Kummissjoni adottat ukoll rakkomandazzjoni għal rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-politika ekonomika taż-żona tal-euro u proposta għar-Rapport Konġunt dwar l-Impjiegi tal-2023 li janalizza l-implimentazzjoni tal-Linji Gwida dwar l-Impjiegi u l-prinċipji tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali. Il-Kunsill adotta r-Rakkomandazzjoni dwar il-politika ekonomika taż-żona tal-euro[4] ("Rakkomandazzjoni tal-2023 dwar iż-żona tal-euro") fis-16 ta' Mejju 2023 u r-Rapport Konġunt dwar l-Impjiegi fit-13 ta' Marzu 2023.

(3) Filwaqt li l-ekonomiji tal-Unjoni qed juru reżiljenza notevoli, il-kuntest ġeopolitiku għad għandu impatt negattiv. Hekk kif l-Unjoni qed tappoġġa b'mod sod lill-Ukrajna, l-aġenda tal-politika ekonomika u soċjali tal-Unjoni hija ffukata fuq it-tnaqqis tal-impatt negattiv tax-xokkijiet tal-enerġija kemm fuq l-unitajiet domestiċi kif ukoll fuq id-ditti vulnerabbli fuq terminu qasir, u fuq iż-żamma tal-isforzi biex titwettaq it-tranżizzjoni ekoloġika u dik diġitali, l-appoġġ għat-tkabbir sostenibbli u inklużiv, is-salvagwardja tal-istabbiltà makroekonomika u ż-żieda tar-reżiljenza fuq terminu medju. Hija tiffoka ħafna wkoll fuq iż-żieda fil-kompetittività u l-produttività tal-Unjoni.

4 Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tas-16 ta' Mejju 2023 dwar il-politika ekonomika taż-żona tal-euro (ĠU C 180, 23.5.2023, p. 1).

(4) Fl-1 ta' Frar 2023, il-Kummissjoni ħarġet komunikazzjoni bit-titolu "Pjan Industrijali tal-Patt Ekoloġiku għal Żmien l-Emissjonijiet Żero Netti" ("il-Pjan Industrijali tal-Patt Ekoloġiku"). L-għan tal-Pjan Industrijali tal-Patt Ekoloġiku huwa biex tingħata spinta lill-kompetittività tal-industrija b'emissjonijiet żero netti tal-Unjoni u tiġi appoġġata t-tranżizzjoni rapida lejn in-newtralità klimatika. Huwa jikkomplementa l-isforzi li għaddejjin bil-Patt Ekoloġiku Ewropew u r-REPowerEU. Dan għandu l-għan ukoll li jipprovdi ambjent aktar ta' appoġġ biex tiżdied il-kapaċità tal-manifattura tal-Unjoni għat-teknoloġiji u l-prodotti b'emissjonijiet żero netti meħtieġa biex jintlaħqu l-miri klimatiċi ambizzjużi tal-Unjoni, u biex jiġi żgurat l-aċċess għal materja prima kritika rilevanti, inkluż billi jiġi diversifikat l-akkwist, billi jiġu sfruttati kif xieraq ir-riżorsi ġeoloġiċi fl-Istati Membri u billi jiġi massimizzat ir-riċiklaġġ tal-materja prima. Il-Pjan Industrijali tal-Patt Ekoloġiku huwa bbażat fuq erba' pilastri: ambjent regolatorju prevedibbli u simplifikat, aċċess imħaffef għall-finanzjament, it-titjib tal-ħiliet, u kummerċ miftuħ għal ktajjen tal-provvista reżiljenti. Fis-16 ta' Marzu 2023, il-Kummissjoni ħarġet komunikazzjoni bit-titolu "Il-kompetittività fit-tul tal-UE: inħarsu lil hinn mill-2030", strutturata fuq disa' xpruni li jsaħħu lil xulxin bl-għan li ssir ħidma lejn qafas regolatorju li jsaħħaħ it-tkabbir. Hija tistabbilixxi prijoritajiet ta' politika mmirati biex jiżguraw b'mod attiv titjib strutturali, investiment iffukat tajjeb u miżuri regolatorji għall-kompetittività fit-tul tal-Unjoni u l-Istati Membri tagħha. Ir-rakkomandazzjonijiet ta' hawn taħt jgħinu biex jiġu indirizzati dawk il-prijoritajiet.

(5) Fl-2023, is-Semestru Ewropew għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika qed ikompli jevolvi f'konformità mal-implimentazzjoni tal-Faċilità. L-implimentazzjoni sħiħa tal-pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza tibqa' essenzjali għat-twettiq tal-prijoritajiet ta' politika taħt is-Semestru Ewropew, billi l-pjanijiet jindirizzaw ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż kollha jew subsett sinifikanti minnhom maħruġa f'dawn l-aħħar snin. Ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż tal-2019, l-2020 u l-2022 jibqgħu ugwalment rilevanti għall-pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza riveduti, aġġornati jew emendati f'konformità mal-Artikoli 14, 18 u 21 tar-Regolament (UE) 2021/241.

(6) Ir-Regolament (UE) 2023/435 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[5] ("ir-Regolament REPowerEU"), li ġie adottat fis-27 ta' Frar 2023, għandu l-għan li jipproċedi malajr bl-eliminazzjoni gradwali tad-dipendenza tal-Unjoni fuq l-importazzjonijiet tal-fjuwils fossili Russi. Dan ser jikkontribwixxi għas-sigurtà tal-enerġija u d-diversifikazzjoni tal-provvista tal-enerġija tal-Unjoni, filwaqt li jżid l-użu tal-enerġija rinnovabbli, il-kapaċitajiet tal-ħżin tal-enerġija u l-effiċjenza enerġetika. Ir-Regolament REPowerEU jippermetti lill-Istati Membri jżidu kapitolu ġdid tar-REPowerEU mal-pjanijiet nazzjonali tagħhom għall-irkupru u r-reżiljenza sabiex jiffinanzjaw riformi u investimenti ewlenin li ser jgħinu biex jintlaħqu l-objettivi tar-REPowerEU. Dawk ir-riformi u l-investimenti ser jgħinu wkoll biex tingħata spinta lill-kompetittività tal-industrija b'emissjonijiet żero netti tal-Unjoni kif deskritt fil-Pjan Industrijali tal-Patt Ekoloġiku u ser jindirizzaw ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż relatati mal-enerġija maħruġa lill-Istati Membri fl-2022 u, fejn applikabbli, fl-2023. Ir-Regolament REPowerEU jintroduċi kategorija ġdida ta' appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli, li ssir disponibbli għall-Istati Membri sabiex jiffinanzjaw riformi u investimenti ġodda relatati mal-enerġija skont il-pjanijiet tagħhom għall-irkupru u r-reżiljenza.

[5] Regolament (UE) 2023/435 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Frar 2023 li jemenda r-Regolament (UE) 2021/241 fir-rigward tal-kapitoli REPowerEU fil-pjanijiet għall-irkupru u r-reżiljenza u li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1303/2013, (UE) 2021/1060 u (UE) 2021/1755, u d-Direttiva 2003/87/KE (ĠU L 63, 28.2.2023, p. 1).

(7) Fit-8 ta' Marzu 2023, il-Kummissjoni adottat komunikazzjoni li tipprovdi gwida għall-politika fiskali għall-2024 ("il-komunikazzjoni tat-8 ta' Marzu 2023"). Din għandha l-għan li tappoġġa t-tħejjija tal-Programmi ta' Stabbiltà u Konverġenza tal-Istati Membri u b'hekk issaħħaħ il-koordinazzjoni tal-politika. Il-Kummissjoni fakkret li l-klawżola liberatorja ġenerali tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir ser tiġi diżattivata fi tmiem l-2023. Hija appellat għal politiki fiskali fl-2023-2024 li jiżguraw is-sostenibbiltà tad-dejn fuq terminu medju u li jżidu t-tkabbir potenzjali b'mod sostenibbli u stiednet lill-Istati Membri biex jistabbilixxu fil-programmi ta' stabbiltà u konverġenza tagħhom tal-2023 kif il-pjanijiet fiskali tagħhom ser jiżguraw li l-valur ta' referenza tat-Trattat ta' 3 % tal-prodott domestiku gross (PDG) jiġi rispettat u jiżguraw tnaqqis plawżibbli u kontinwu tad-dejn, jew biex id-dejn jinżamm f'livelli prudenti fit-terminu medju. Il-Kummissjoni stiednet ukoll lill-Istati Membri jeliminaw gradwalment il-miżuri fiskali nazzjonali introdotti biex jipproteġu lill-unitajiet domestiċi u lid-ditti mix-xokk tal-prezz tal-enerġija, u jibdew bl-inqas miżuri mmirati. Hija indikat li, jekk ikun meħtieġ li l-miżuri ta' appoġġ jiġu estiżi minħabba pressjonijiet tal-prezzijiet tal-enerġija mġedda, jenħtieġ li l-Istati Membri jimmiraw aħjar tali miżuri lejn unitajiet domestiċi u ditti vulnerabbli. Il-Kummissjoni ddikjarat li r-rakkomandazzjonijiet fiskali jkunu kwantifikati u differenzjati. Barra minn hekk, kif propost fil-komunikazzjoni tagħha tad-9 ta' Novembru 2022 dwar l-orjentazzjonijiet għal riforma tal-qafas tal-governanza ekonomika tal-UE, ir-rakkomandazzjonijiet fiskali jiġu fformulati abbażi tan-nefqa primarja netta. Hija rrakkomandat li l-Istati Membri kollha jkomplu jipproteġu l-investiment iffinanzjat fil-livell nazzjonali u jiżguraw l-użu effettiv tal-Faċilità u ta' fondi oħra tal-Unjoni, b'mod partikolari fid-dawl tal-objettivi tat-tranżizzjoni ekoloġika u dik diġitali u tar-reżiljenza. Il-Kummissjoni indikat li ser tipproponi lill-Kunsill biex jiftaħ proċeduri ta' defiċit eċċessiv ibbażati fuq id-defiċit fir-rebbiegħa tal-2024 fuq il-bażi tad-data tal-eżitu għall-2023, f'konformità mad-dispożizzjonijiet legali eżistenti.

(8) Fis-26 ta' April 2023, il-Kummissjoni ppreżentat proposti leġiżlattivi biex timplimenta riforma komprensiva tar-regoli ta' governanza ekonomika tal-Unjoni. L-objettiv ċentrali tal-proposti huwa li tissaħħaħ is-sostenibbiltà tad-dejn pubbliku u li jiġi promoss it-tkabbir sostenibbli u inklużiv fl-Istati Membri kollha permezz ta' riformi u investimenti. Fil-proposti tagħha, il-Kummissjoni għandha l-għan li ttejjeb is-sjieda nazzjonali, tissimplifika l-qafas u timxi lejn fokus akbar fuq terminu medju, flimkien ma' infurzar effettiv u aktar koerenti. Skont il-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-14 ta' Marzu 2023 dwar l-orjentazzjonijiet għal riforma tal-qafas tal-governanza ekonomika tal-UE, l-objettiv huwa li l-ħidma leġiżlattiva tiġi konkluża fl-2023.

(9) Fit-30 ta' April 2021, Spanja ppreżentat il-pjan nazzjonali tagħha għall-irkupru u r-reżiljenza lill-Kummissjoni, f'konformità mal-Artikolu 18(1) tar-Regolament (UE) 2021/241. Skont l-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) 2021/241, il-Kummissjoni vvalutat ir-rilevanza, l-effettività, l-effiċjenza u l-koerenza tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, f'konformità mal-linji gwida tal-valutazzjoni stabbiliti fl-Anness V għal dak ir-Regolament. Fit-13 ta' Lulju 2021, il-Kunsill adotta d-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tiegħu dwar l-approvazzjoni tal-valutazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza għal Spanja[6]. Ir-rilaxx tal-pagamenti parzjali jiddependi fuq l-adozzjoni ta' deċiżjoni mill-Kummissjoni, f'konformità mal-Artikolu 24(5) tar-Regolament (UE) 2021/241, li tiddikjara li Spanja tkun laħqet b'mod sodisfaċenti l-istadji importanti u l-miri rilevanti stabbiliti fid-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill. It-twettiq sodisfaċenti jippresupponi li l-kisba tal-istadji importanti u l-miri preċedenti ma tkunx treġġgħet lura.

[6] ST 10150/21 INIT; ST 10150/21 ADD 1; ST 10150/21 ADD 1 REV 1; ST 10150/21 ADD 1 REV 2; ST 10150/21 COR 1.

(10) Fit-28 ta' April 2023, Spanja ppreżentat il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tagħha tal-2023 u l-Programm ta' Stabbiltà tagħha tal-2023, f'konformità mal-Artikolu 4(1) tar-Regolament (KE) Nru 1466/97. Biex jitqiesu l-konnessjonijiet ta' bejniethom, iż-żewġ programmi ġew ivvalutati flimkien. F'konformità mal-Artikolu 27 tar-Regolament (UE) 2021/241, il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2023 jirrifletti wkoll ir-rappurtar biannwali ta' Spanja dwar il-progress li sar fil-kisba tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tagħha.

(11) Fl-24 ta' Mejju 2023, il-Kummissjoni ippubblikat ir-rapport tagħha tal-pajjiż 2023 għal Spanja. Huwa vvaluta l-progress ta' Spanja fl-indirizzar tar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż rilevanti adottati mill-Kunsill bejn l-2019 u l-2022 u ħa kont tal-implimentazzjoni ta' Spanja tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza. Abbażi ta' dik l-analiżi, ir-rapport tal-pajjiż identifika lakuni fir-rigward ta' dawk l-isfidi li mhumiex indirizzati jew li huma indirizzati biss parzjalment mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, kif ukoll sfidi ġodda u emerġenti. Huwa vvaluta wkoll il-progress ta' Spanja fl-implimentazzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali u fil-kisba tal-miri ewlenin tal-Unjoni dwar l-impjiegi, il-ħiliet u t-tnaqqis tal-faqar, kif ukoll il-progress fil-kisba tal-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti.

(12) Il-Kummissjoni wettqet analiżi fil-fond skont l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 għal Spanja u ppubblikat ir-riżultati tagħha fl-24 ta' Mejju 2023. Il-Kummissjoni kkonkludiet li Spanja qed tesperjenza żbilanċi makroekonomiċi. B'mod partikolari, il-vulnerabbiltajiet relatati ma' dejn privat, tal-gvern u estern għoli, li għandhom rilevanza transfruntiera, qed jonqsu iżda għadhom preżenti. Id-dejn estern u speċjalment il-proporzjonijiet tad-dejn privat naqsu matul is-snin 2010 u wara interruzzjoni temporanja fl-2020, reġgħu bdew jonqsu fl-2021 u huma mistennija li jkomplu jonqsu b'appoġġ mit-tkabbir ekonomiku. Madankollu, dawn għadhom f'livelli għoljin. Il-pożizzjoni esterna bbenefikat minn kont kurrenti li ilu f'surplus għal deċennju anki jekk naqas aktar reċentement u dan jirrifletti l-impatt tal-pandemija tal-COVID-19 fuq l-esportazzjonijiet tat-turiżmu u tal-prezzijiet ogħla tal-enerġija fl-2022. Id-dejn tal-gvern għadu għoli. Fl-2022, reġgħet bdiet it-trajettorja 'l isfel li wasslet għal titjib qabel il-pandemija tal-COVID-19 li kien xprunat minn tkabbir tal-PDG nominali b'saħħtu, iżda għadha ogħla mil-livelli li ġew osservati qabel il-pandemija tal-COVID-19. B'pass aktar moderat, il-prospetti huma għal kontinwazzjoni ta' dan it-tnaqqis fl-2023 u fl-2024, mirfuda minn miżuri ta' politika fil-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza. Is-sistema finanzjarja wriet reżiljenza fid-dawl tax-xokkijiet reċenti kkawżati mill-pandemija tal-COVID-19 u l-kriżi tal-enerġija. Il-qgħad reġa' qed jonqos, iżda għadu għoli u għad hemm oqsma ta' vulnerabbiltà, inkluż qgħad għoli ħafna fit-tul u fost iż-żgħażagħ. Ir-riskji potenzjali li jaffettwaw it-tnaqqis ulterjuri tal-vulnerabbiltajiet huma relatati prinċipalment mal-impatt tal-issikkar tal-kundizzjonijiet finanzjarji fuq il-pożizzjonijiet finanzjarji tal-unitajiet domestiċi u tad-ditti kif ukoll fuq is-sostenibbiltà fuq terminu medju sa twil tad-dejn tal-gvern fid-dawl tal-kundizzjonijiet attwali tas-suq u t-tixjiħ tal-popolazzjoni. Il-progress tal-politika kien favorevoli u jenħtieġ li t-tkomplija tal-implimentazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza twassal għal aktar titjib.

(13) Skont id-data vvalidata mill-Eurostat, id-defiċit tal-gvern estiż ta' Spanja naqas minn 6.9 % tal-PDG fl-2021 għal 4.8 % fl-2022, filwaqt li d-dejn tal-gvern estiż naqas minn 118.3 % tal-PDG fi tmiem l-2021 għal 113.2 % fi tmiem l-2022. Fl-24 ta' Mejju 2023, il-Kummissjoni ħarġet rapport skont l-Artikolu 126(3) tat-Trattat. Dak ir-rapport iddiskuta s-sitwazzjoni baġitarja ta' Spanja, billi d-defiċit tal-gvern estiż tagħha fl-2022 qabeż il-valur referenzjarju ta' 3 % tal-PDG skont it-Trattat. Ir-rapport ikkonkluda li l-kriterju tad-defiċit ma ġiex issodisfat. F'konformità mal-komunikazzjoni tat-8 ta' Marzu 2023, il-Kummissjoni ma pproponietx li tiftaħ proċeduri ġodda ta' defiċit eċċessiv fir-rebbiegħa 2023. Il-Kummissjoni ddikjarat sussegwentement li kienet ser tipproponi lill-Kunsill biex jiftaħ proċeduri ta' defiċit eċċessiv ibbażati fuq id-defiċit fir-rebbiegħa 2024, abbażi tad-data tal-eżitu għall-2023. Spanja jenħtieġ li tqis dan fl-eżekuzzjoni tal-baġit tagħha għall-2023 u fit-tħejjija tal-abbozz tal-pjan baġitarju għall-2024.

(14) Il-bilanċ tal-gvern estiż intlaqat mill-miżuri ta' politika fiskali meħuda biex jittaffa l-impatt ekonomiku u soċjali taż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija. Fl-2022, miżuri bħal dawn li jnaqqsu d-dħul tal-politika fiskali kienu jinkludu t-tnaqqis tal-VAT fuq l-elettriku u l-gass, it-tnaqqis tat-taxxa speċjali fuq l-elettriku u s-sospensjoni tat-taxxa fuq il-valur tal-produzzjoni tal-elettriku, filwaqt li miżuri bħal dawn li jżidu l-infiq tal-politika fiskali kienu jinkludu r-rifużjoni ġeneralizzata tal-fjuwil tal-vetturi ta' 20 ċenteżmu għal kull litru, appoġġ għall-introjtu lill-unitajiet domestiċi u lill-industriji intensivi fl-enerġija, benefiċċji ogħla permezz tal-vawċer soċjali tal-enerġija u skontijiet fuq il-prezzijiet għall-użu tat-trasport pubbliku. Il-Kummissjoni tistma li l-kost baġitarju nett ta' dawk il-miżuri hija ta' 1.6 % tal-PDG fl-2022. Fl-istess ħin, il-kost stmat tal-miżuri temporanji ta' emerġenza relatati mal-kriżi tal-COVID-19 naqas għal 0.5 % tal-PDG fl-2022, minn 3.1 % fl-2021.

(15) Fit-18 ta' Ġunju 2021, il-Kunsill irrakkomanda li fl-2022 Spanja[7] tuża l-Faċilità biex tiffinanzja investiment addizzjonali b'appoġġ għall-irkupru, filwaqt li ssegwi politika fiskali prudenti. Barra minn hekk, il-Kunsill irrakkomanda li Spanja tippreserva l-investiment iffinanzjat fil-livell nazzjonali. Il-Kunsill irrakkomanda wkoll li Spanja tillimita t-tkabbir tan-nefqa kurrenti ffinanzjata fil-livell nazzjonali.

(16) Skont l-istimi tal-Kummissjoni, il-pożizzjoni fiskali[8] fl-2022 kienet espansjonarja, fil-livell ta' 2.5 % tal-PDG. Kif irrakkomandat mill-Kunsill, Spanja kompliet tappoġġa l-irkupru b'investimenti li għandhom jiġu ffinanzjati mill-Faċilità. In-nefqa ffinanzjata mill-għotjiet taħt il-Faċilità u minn fondi oħra tal-Unjoni ammontat għal 1.1 % tal-PDG fl-2022 (1.2 % tal-PDG fl-2021). L-investiment iffinanzjat fil-livell nazzjonali pprovda kontribuzzjoni espansjonarja ta' 0.3 punti perċentwali għall-pożizzjoni fiskali[9]. Għaldaqstant, Spanja ppreservat l-investiment iffinanzjat fil-livell nazzjonali, kif irrakkomandat mill-Kunsill. Fl-istess ħin, it-tkabbir fin-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata min-nazzjon (nett minn miżuri ġodda ta' dħul) ipprovda kontribuzzjoni espansjonarja ta' 2.7 punti perċentwali għall-pożizzjoni fiskali. Dik il-kontribuzzjoni espansjonarja sinifikanti kienet tinkludi l-impatt addizzjonali tal-miżuri meħuda biex jittaffa l-impatt ekonomiku u soċjali taż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija (kost baġitarju nett addizzjonali ta' 1.5 % tal-PDG). Fl-istess ħin, infiq ogħla fuq il-konsum intermedju u t-trasferimenti soċjali in natura kkontribwew wkoll għat-tkabbir fin-nefqa kurrenti primarja netta. Il-kontribuzzjoni espansjonarja sinifikanti tan-nefqa kurrenti ffinanzjata fil-livell nazzjonali kienet dovuta parzjalment biss għall-miżuri biex jiġi indirizzat l-impatt ekonomiku u soċjali taż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija. Għaldaqstant, Spanja ma llimitatx biżżejjed it-tkabbir fin-nefqa kurrenti ffinanzjata fil-livell nazzjonali.

---

7 Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2021 li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2021 ta' Spanja (ĠU C 304, 29.7.2021, p. 38).

8 Il-pożizzjoni fiskali titkejjel bħala l-bidla fin-nefqa primarja (netta minn miżuri ta' dħul diskrezzjonarji), bl-esklużjoni tal-miżuri temporanji ta' emerġenza relatati mal-kriżi tal-COVID-19 iżda li tinkludi n-nefqa ffinanzjata minn appoġġ (għotjiet) mhux ripagabbli mill-Faċilità u fondi oħra tal-Unjoni, meta mqabbla mat-tkabbir potenzjali fuq terminu medju. Għal aktar dettalji ara l-Kaxxa 1 fit-Tabelli Statistiċi Fiskali.

9 Nefqa kapitali oħra ffinanzjata fil-livell nazzjonali ser tipprovdi kontribuzzjoni restrittiva ta' 0.3 punti perċentwali tal-PDG minħabba l-aġġustament gradwali lejn il-livelli ta' qabel il-pandemija tal-COVID-19.

(17) Ix-xenarju makroekonomiku li jirfed il-projezzjonijiet baġitarji fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2023 huwa konformi mat-tbassir tar-rebbiegħa 2023 tal-Kummissjoni għall-2023 u aktar favorevoli minn hemm 'il quddiem. Il-Gvern jipprojetta li l-PDG reali jikber bi 2.1 % fl-2023 u bi 2.4 % fl-2024. B'paragun ma' dan, it-tbassir tar-rebbiegħa 2023 tal-Kummissjoni jipprojetta tkabbir tal-PDG reali kemxejn aktar baxx ta' 1.9 % fl-2023 u 2.0 % fl-2024, prinċipalment minħabba kontribuzzjoni mistennija aktar baxxa mill-konsum privat kemm fl-2023 kif ukoll fl-2024, kif ukoll tkabbir tal-investiment aktar moderat fl-2024. Il-prospettiva aktar favorevoli stipulata fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2023 tirrifletti wkoll impatt projettat aktar qawwi tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza fuq l-attività matul il-perjodu ta' tbassir.

(18) Fil-Programm ta' Stabbiltà tiegħu tal-2023, il-gvern jistenna li d-defiċit tal-gvern estiż ser jonqos għal 3.9 % tal-PDG fl-2023. It-tnaqqis fl-2023 jirrifletti prinċipalment il-kost aktar baxx tal-miżuri meħuda b'reazzjoni għaż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija meta mqabbla mal-2022. Skont il-Programm ta' Stabbiltà tal-2023, il-proporzjon tad-dejn għall-PDG tal-gvern estiż huwa mistenni li jiżdied minn 113.2 % fi tmiem l-2022 għal 111.9 % fi tmiem l-2023. It-tbassir tar-rebbiegħa 2023 tal-Kummissjoni jipprojetta defiċit tal-gvern ta' 4.1 % tal-PDG għall-2023. Dan huwa konformi mad-defiċit ipprojettat fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2023. It-tbassir tar-rebbiegħa 2023 tal-Kummissjoni jipprojetta proporzjon aktar baxx tad-dejn tal-gvern estiż mal-PDG, ta' 110.6 % fi tmiem l-2023, minħabba aġġustament aktar baxx bejn l-istokk u l-flussi.

(19) Il-bilanċ tal-gvern estiż fl-2023 huwa mistenni li jkompli jiġi affettwat mill-miżuri meħuda biex jittaffa l-impatt ekonomiku u soċjali taż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija. Dawn jikkonsistu f'miżuri estiżi mill-2022, b'mod partikolari t-tnaqqis tal-VAT fuq l-elettriku u l-gass, it-tnaqqis tat-taxxa speċjali fuq l-elettriku, is-sospensjoni tat-taxxa fuq il-valur tal-appoġġ għall-introjtu tal-produzzjoni tal-elettriku lill-unitajiet domestiċi u lill-industriji intensivi fl-enerġija, benefiċċji ogħla permezz tal-vawċer soċjali tal-enerġija u l-iskontijiet fuq il-prezzijiet għall-użu tat-trasport pubbliku, kif ukoll miżuri ġodda, bħar-rifużjoni tal-fjuwil tal-vetturi ta' 20 ċenteżmu għal kull litru li issa huma mmirati lejn it-trasport bit-triq u bil-baħar u lejn is-setturi tal-agrikoltura u tas-sajd u sussidju ta' somma f'daqqa ta' EUR 200 għall-unitajiet domestiċi b'introjtu baxx. Il-kost ta' dawk il-miżuri huwa parzjalment ikkumpensat minn imposta fuq profitti straordinarji mhux mistennija ta' fornituri kbar tal-enerġija. Meta jitqies dan id-dħul, il-kost baġitarju nett tal-miżuri ta' appoġġ fit-tbassir tar-rebbiegħa 2023 tal-Kummissjoni huwa pprojettat f'livell ta' 0.6 % tal-PDG fl-2023[10]. Il-biċċa l-kbira tal-miżuri fl-2023 ma jidhrux li huma mmirati lejn l-unitajiet domestiċi u d-ditti l-aktar vulnerabbli, u ħafna minnhom ma jippreservawx bis-sħiħ is-sinjal tal-prezz biex titnaqqas id-domanda għall-enerġija u tiżdied l-effiċjenza enerġetika. B'riżultat ta' dan, l-ammont ta' miżuri ta' appoġġ immirati, li għandhom jitqiesu fil-valutazzjoni tal-konformità mar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2022[11], huwa stmat fit-tbassir tar-rebbiegħa 2023 tal-Kummissjoni għal 0.2 % tal-PDG fl-2023 (meta mqabbel maż-0.5 % tal-PDG fl-2022). Fl-aħħar nett, il-bilanċ tal-gvern estiż fl-2023 huwa mistenni li jibbenefika mit-tneħħija gradwali tal-miżuri temporanji ta' emerġenza relatati mal-kriżi tal-COVID-19, li ġew stmati għal 0.5 % tal-PDG.

---

[10] Dik iċ-ċifra tirrappreżenta l-livell tal-kost baġitarju annwali ta' dawk il-miżuri, inkluż id-dħul u n-nefqa kurrenti kif ukoll, fejn rilevanti, il-miżuri tan-nefqa kapitali.

[11] Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2022 dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma ta' Spanja u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2022 ta' Spanja (ĠU C 334, 1.9.2022, p. 70).

(20) Fir-Rakkomandazzjoni tiegħu tat-12 ta' Lulju 2022, il-Kunsill irrakkomanda li Spanja tiżgura politika fiskali prudenti fl-2023, b'mod partikolari billi tillimita t-tkabbir tan-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata nazzjonalment għal taħt it-tkabbir tal-output potenzjali fuq terminu medju[12], filwaqt li tqis it-tkomplija tal-appoġġ temporanju u mmirat għall-unitajiet domestiċi u għad-ditti l-aktar vulnerabbli għaż-żidiet fil-prezzijiet tal-enerġija u għan-nies li qed jaħarbu mill-Ukrajna. Fl-istess ħin, jenħtieġ li Spanja tkun lesta taġġusta l-infiq attwali għas-sitwazzjoni li qed tevolvi. Ġie rrakkomandat lil Spanja wkoll biex tespandi l-investiment pubbliku għat-tranżizzjoni ekoloġika u dik diġitali, u għas-sigurtà tal-enerġija filwaqt li tqis l-inizjattiva REPowerEU, inkluż billi tagħmel użu mill-Faċilità u fondi oħra tal-Unjoni.

[12] Abbażi tat-tbassir tar-rebbiegħa 2023 tal-Kummissjoni, it-tkabbir potenzjali tal-produzzjoni fuq terminu medju (medja ta' 10 snin) ta' Spanja huwa stmat f'livell ta' 5.5 % f'termini nominali.

(21) Fl-2023, il-pożizzjoni fiskali hija pprojettata bħala espansjonarja (-0.3 % tal-PDG) fit-tbassir tar-rebbiegħa 2023 tal-Kummissjoni. Dan isegwi pożizzjoni fiskali espansjonarja fl-2022 (-2.5 % tal-PDG). It-tkabbir fin-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata fuq livell nazzjonali (nett minn miżuri ta' dħul diskrezzjonarji) fl-2023 huwa pprojettat li jipprovdi kontribuzzjoni ġeneralment newtrali ta' 0.2 % tal-PDG għall-pożizzjoni fiskali. Għalhekk, it-tkabbir ipprojettat tan-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata fuq livell nazzjonali huwa konformi mar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2022. Il-kontribuzzjoni ġeneralment newtrali pprojettata tan-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata fil-livell nazzjonali hija dovuta, fis-sustanza, għat-tnaqqis fil-kostijiet netti tal-miżuri ta' appoġġ (immirati u mhux immirati) għall-unitajiet domestiċi u għad-ditti l-aktar vulnerabbli għaż-żidiet fil-prezzijiet tal-enerġija (b'1.0 % tal-PDG). Il-fatturi ewlenin tat-tkabbir fin-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata fil-livell nazzjonali (netta minn miżuri ġodda ta' dħul) huma ż-żieda fit-trasferimenti soċjali, xprunata mir-rabta mill-ġdid tal-pensjonijiet mal-inflazzjoni tal-passat, u nfiq ogħla fuq il-konsum intermedju. In-nefqa ffinanzjata mill-għotjiet tal-Faċilità u fondi oħra tal-Unjoni hija pprojettata li tammonta għal 1.6 % tal-PDG fl-2023, filwaqt li l-investiment iffinanzjat fil-livell nazzjonali huwa pprojettat li jipprovdi kontribuzzjoni espansjonarja għall-pożizzjoni fiskali ta' 0.1 punti perċentwali[13]. Għalhekk, Spanja qed tippjana li tiffinanzja investiment addizzjonali permezz tal-Faċilità u fondi oħra tal-Unjoni, u hija pprojettata li tippreserva l-investiment iffinanzjat fil-livell nazzjonali[14]. Hija qed tippjana li tiffinanzja investiment pubbliku għat-tranżizzjoni ekoloġika u dik diġitali, u għas-sigurtà tal-enerġija, bħall-politika industrijali msaħħa *España 2030*, il-Pjan għar-riabilitazzjoni tal-akkomodazzjoni u r-riġenerazzjoni urbana jew l-impuls li ngħata liċ-ċibersigurtà u lill-konnettività 5G, li huma ffinanzjati mill-Faċilità u minn fondi oħra tal-Unjoni.

---

13 Nefqa kapitali oħra ffinanzjata fil-livell nazzjonali hija pprojettata li tipprovdi kontribuzzjoni restrittiva ta' 0.2 punti perċentwali tal-PDG.

14 In-nefqa ffinanzjata mill-għotjiet taħt il-Faċilità u minn fondi oħra tal-Unjoni kienet tammonta għal 1.6 % tal-PDG fl-2023, filwaqt li l-investiment iffinanzjat fil-livell nazzjonali pprovda kontribuzzjoni restrittiva għall-pożizzjoni fiskali ta' 0.2 punti perċentwali. Nefqa kapitali oħra ffinanzjata fil-livell nazzjonali hija pprojettata li tipprovdi kontribuzzjoni restrittiva ta' 0.2 punti perċentwali tal-PDG.

(22) Skont il-Programm ta' Stabbiltà tal-2023, id-deficit tal-gvern estiż huwa mistenni li jonqos għal 3.0 % tal-PDG fl-2024. It-tnaqqis fl-2024 jirrifletti wkoll it-tneħħija gradwali tal-miżuri tal-enerġija. Il-Programm ta' Stabbiltà tal-2023 jistenna li l-proporzjon tad-dejn għall-PDG tal-gvern estiż jonqos għal 109.1 % fi tmiem l-2024. Abbażi tal-miżuri politiċi magħrufa fid-data tal-għeluq tat-tbassir, it-tbassir tar-rebbiegħa 2023 tal-Kummissjoni jipprojetta deficit tal-gvern ta' 3.3 % tal-PDG fl-2024. Dan huwa konformi mad-deficit ipprojettat fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2023. It-tbassir tar-rebbiegħa 2023 tal-Kummissjoni jipprojetta proporzjon simili tad-dejn tal-gvern estiż mal-PDG, ta' 109.1 % fi tmiem l-2024.

(23) Il-Programm ta' Stabbiltà tal-2023 jipprevedi t-tneħħija gradwali tal-miżuri ta' appoġġ għall-enerġija fl-2024, ħlief għall-imposta fuq il-profitti straordinarji mhux mistennija għall-kumpaniji tal-enerġija. Il-Kummissjoni tassumi wkoll it-tneħħija gradwali ta' kważi l-miżuri kollha ta' appoġġ għall-enerġija fl-2024 (dħul nett ta' 0.1 % tal-PDG fl-2024). Dawk l-istimi huma bbażati fuq is-suppożizzjoni li ma jkunx hemm żidiet ġodda fil-prezzijiet tal-enerġija.

(24) Ir-Regolament (KE) Nru 1466/97 jitlob titjib annwali fil-bilanċ tal-baġit strutturali lejn l-objettiv baġitarju ta' terminu medju b'0.5 % tal-PDG bħala punt ta' riferiment[15]. Meta jitqiesu konsiderazzjonijiet ta' sostenibbiltà fiskali u l-ħtieġa li d-deficit jitnaqqas għal taħt il-valur ta' referenza ta' 3 % tal-PDG skont it-Trattat, skont il-Kummissjoni jkun xieraq titjib fil-bilanċ strutturali ta' mill-inqas 0.7 % tal-PDG għall-2024. Biex jiġi żgurat tali titjib, u f'konformità mal-metodoloġija tal-Kummissjoni, it-tkabbir fin-nefqa primarja netta ffinanzjata fil-livell nazzjonali[16] fl-2024 jenħtieġ li ma jaqbiżx 2.6 %, kif rifless f'din ir-Rakkomandazzjoni. Fl-istess ħin, il-miżuri ta' appoġġ għall-enerġija li jifdal (attwalment stmati mill-Kummissjoni għal 0.6 % tal-PDG fl-2023) jenħtieġ li jitneħħew gradwalment, jekk l-iżviluppi tas-suq tal-enerġija jippermettu li dan isir u l-ewwel għandhom ikunu l-miżuri l-inqas immirati, u l-iffrankar relatat jenħtieġ li jintuża biex jitnaqqas id-deficit tal-gvern.

---

15 L-Artikolu 5 tar-Regolament (KE) Nru 1466/97 jirrikjedi wkoll aġġustament ta' aktar minn 0.5 % tal-PDG għall-Istati Membri b'dejn tal-gvern li jaqbeż is-60 % tal-PDG, jew b'riskji aktar evidenti għas-sostenibbiltà tad-dejn.

16 In-nefqa primarja netta hija definita bħala nefqa ffinanzjata fil-livell nazzjonali netta minn miżuri ta' dħul diskrezzjonarji u bl-esklużjoni tal-infiq fuq l-imgħax kif ukoll l-infiq ċikliku fuq il-qgħad.

(25) Jekk wieħed jassumi li l-politiki ma nbidlux, it-tbassir tar-rebbiegħa 2023 tal-Kummissjoni jipprojetta li n-nefqa primarja netta fil-livell nazzjonali tikber għal 1.4 % fl-2024, li hija aktar baxxa mir-rata ta' tkabbir rakkomandata.

(26) Skont il-Programm ta' Stabbiltà tal-2023, l-investiment tal-gvern (eskluż l-investiment iffinanzjat mill-Faċilità) huwa mistenni jonqos minn 2.7 % tal-PDG fl-2023 għal 2.6 % tal-PDG fl-2024. Il-Programm ta' Stabbiltà tal-2023 jirreferi għal riformi u investimenti li huma mistennija jikkontribwixxu għas-sostenibbiltà fiskali u t-tkabbir sostenibbli u inklużiv. Dawk ir-riformi u investimenti jinkludu qafas permanenti li jiżgura titjib fil-kwalità tal-infiq pubbliku, miżuri li jipprevjenu u jiġġieldu l-frodi tat-taxxa u l-evażjoni tat-taxxa u r-riforma tas-sistema tat-taxxa biex din issir aktar inklużiva, sostenibbli u kapaċi trawwem is-sostenibbiltà fuq terminu medju u twil tal-finanzi pubbliċi, li huma wkoll parti mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza.

(27) Il-Programm ta' Stabbiltà tal-2023 jiddeskrivi perkors fiskali fuq terminu medju sal-2026. Skont il-Programm ta' Stabbiltà tal-2023, id-deficit tal-gvern estiż huwa mistenni li jonqos gradwalment għal 2.7 % tal-PDG fl-2025 u għal 2.5 % sal-2026. Għaldaqstant, id-deficit tal-gvern estiż huwa ppjanat li jinżel taħt it-3 % tal-PDG fl-2025. Skont il-Programm ta' Stabbiltà tal-2023, il-proporzjon tad-dejn għall-PDG tal-gvern estiż huwa mistenni li jiżdied minn 109.1 % fi tmiem l-2024 għal 106.8 % sa tmiem l-2026.

(28) F'konformità mal-Artikolu 19(3), il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2021/241 u l-kriterju 2.2 tal-Anness V għal dak ir-Regolament, il-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza jinkludi sett estensiv ta' riformi u investimenti li jsaħħu lil xulxin li għandhom jiġu implimentati sal-2026. L-implimentazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza ta' Spanja sa issa kienet fi stadju avvanzat. Spanja ppreżentat tliet talbiet għal pagament li jikkorrispondu għal 121 stadju importanti u mira fil-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza u li jirriżultaw fi żborż ġenerali ta' EUR 28 000 000 000. Spanja kienet fost l-Istati Membri l-aktar avvanzati fl-implimentazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza. Fis-6 ta' Ġunju 2023, Spanja ppreżentat emenda għall-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tagħha, li kien fiha miżuri ġodda li rdoppjaw id-daqs tiegħu. Jenħtieġ li dan ikun akkumpanjat minn kapaċità amministrattiva suffiċjenti biex jiġi żgurat l-assorbiment effettiv u effiċjenti tal-fondi ta' rkupru u reżiljenza, fondi oħra tal-Unjoni u fondi nazzjonali disponibbli. B'mod partikolari, Spanja ser tibbenefika minn allokazzjoni ogħla ta' għotjiet tal-Faċilità. Il-pjan rivedut jinkludi kapitolu REPowerEU li għandu jiġi ffinanzjat parzjalment mill-għotjiet addizzjonali tar-REPowerEU. L-inklużjoni tal-kapitolu REPowerEU il-ġdid fil-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza ser tippermetti li jiġu ffinanzjati riformi u investimenti addizzjonali b'appoġġ għall-objettivi strateġiċi ta' Spanja fil-qasam tal-enerġija u t-tranżizzjoni ekoloġika. F'konformità mal-Artikolu 14(6) tar-Regolament (UE) 2021/241, Spanja ppreżentat ukoll it-talba tagħha għal appoġġ ta' self addizzjonali ta' EUR 84 000 000 000 taħt il-Faċilità. L-involviment sistematiku u effettiv tal-awtoritajiet lokali u reġjonali, tas-sħab soċjali u ta' partijiet ikkonċernati rilevanti oħra jibqa' importanti għall-implimentazzjoni b'suċċess tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, kif ukoll ta' politiki ekonomiċi u tal-impjiegi oħra li jmorru lil hinn minn dak il-pjan, sabiex tiġi żgurata sjieda wiesgħa tal-aġenda ta' politika ġenerali.

(29) Il-Kummissjoni approvat id-dokumenti kollha ta' programmazzjoni tal-politika ta' koeżjoni ta' Spanja fl-2022. It-tkomplija tal-implimentazzjoni rapida tal-programmi tal-politika ta' koeżjoni b'komplementarjetà u sinerġija mal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, inkluż il-Kapitolu REPowerEU, hija kruċjali biex tinkiseb it-tranżizzjoni ekoloġika u dik diġitali, tiżdied ir-reżiljenza ekonomika u soċjali u jinkiseb żvilupp territorjali bbilanċjat fi Spanja.

(30) Lil hinn mill-isfidi ekonomiċi u soċjali indirizzati mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza u l-programmi tal-politika ta' koeżjoni, Spanja qed tiffaċċa għadd ta' sfidi addizzjonali relatati mat-tranżizzjoni ekoloġika, mal-interkonnessjonijiet tal-enerġija u mal-akkomodazzjoni soċjali u affordabbli effiċjenti fl-użu tal-enerġija.

(31) Minkejja l-esponiment dirett baxx għall-fjuwils fossili Russi, iż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija esperjenzata fl-2022 tenfasizza l-ħtieġa li Spanja taċċellera t-tranżizzjoni tagħha lejn enerġija nadifa. Spanja miexja 'l quddiem fl-użu tal-enerġija rinnovabbli, u hija wieħed mill-Istati Membri bl-ogħla kapaċità installata ta' enerġija eolika u solari, b'madwar 49.8 GW. Xi titjib fil-proċeduri tal-permessi, b'mod partikolari għall-awtokonsum, għenha tagħmel aktar progress fl-użu ta' dawk it-teknoloġiji. Madankollu, Spanja ilha tiffaċċa ammont kbir ta' applikazzjonijiet pendenti għal impjanti ġodda tal-enerġija rinnovabbli. Il-limiti tal-kapaċità tan-network jillimitaw l-integrazzjoni ulterjuri tas-sorsi ta' enerġija rinnovabbli fil-grilja tal-elettriku. Spanja hija wieħed mill-pajjiżi bl-ogħla sehem ta' arloġġi intelliġenti, iżda jenħtieġu investimenti addizzjonali fl-infrastruttura tan-network u fil-ħżin biex jiġi integrat elettriku rinnovabbli addizzjonali. Il-miżuri biex jiġi aċċellerat l-użu tal-enerġija rinnovabbli jistgħu jinkludu simplifikazzjoni u diġitalizzazzjoni ulterjuri tal-proċeduri tal-għoti tal-permessi, allokazzjoni aktar rapida tal-kapaċità tan-network għall-proġetti, u appoġġ għall-ħidma tal-awtoritajiet fl-ipproċessar tal-permessi billi jiġu żgurati ħiliet u persunal xierqa f'dawk l-awtoritajiet kif ukoll billi tissaħħaħ il-koordinazzjoni fost il-livelli kollha tal-gvern. Barra minn hekk, il-livell tal-interkonnessjoni tal-elettriku transfruntiera ta' Spanja fl-2022 (5.4 %) għadu ferm taħt il-miri tal-interkonnessjoni għall-2020 (10 %) u l-2030 (15 %).

(32) Il-konsum tal-gass naturali ta' Spanja żdied b'10.8 %[17] fil-perjodu bejn Awwissu 2022 u Marzu 2023, meta mqabbel mal-konsum medju tal-gass matul l-istess perjodu fil-ħames snin preċedenti, b'xejra opposta għall-mira ta' tnaqqis ta' 7 % stabbilita fir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2022/1369[18]. Spanja hija mħeġġa tagħmel sforzi biex tnaqqas temporanjament id-domanda għall-gass sal-31 ta' Marzu 2024 skont ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2023/706[19]. Aktar investiment f'akkomodazzjoni effiċjenti fl-enerġija jgħin biex jittaffew l-isfidi ta' affordabbiltà tal-akkomodazzjoni. It-tnaqqis sinifikanti fil-kapaċità tal-akkwist, it-tkabbir sostnut tal-prezzijiet tal-kiri u l-pagamenti ogħla tal-ipoteki aggravaw il-problemi tal-affordabbiltà tal-akkomodazzjoni, b'mod partikolari għall-unitajiet domestiċi vulnerabbli. Il-provvista ta' akkomodazzjoni affordabbli u soċjali għadha ristretta u hija ferm aktar baxxa mill-medja tal-Unjoni. Il-pjan nazzjonali attwali għall-enerġija u l-klima ta' Spanja jipprevedi l-kisba ta' 1.2 miljun rinnovazzjoni ta' bini residenzjali sal-2030, bil-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza jkopri madwar terz minnhom. L-użu ta' akkomodazzjoni addizzjonali effiċjenti fl-enerġija f'żoni b'nuqqasijiet qawwija u swieq taħt stress, inkluż permezz tar-rinnovazzjoni u l-elettrifikazzjoni, jista' jgħin biex jitrażżan il-konsum tal-enerġija u tiġi indirizzata t-tranżizzjoni ekoloġika, kif ukoll jappoġġa unitajiet domestiċi vulnerabbli aktar esposti għall-faqar enerġetiku. Akkomodazzjoni soċjali u affordabbli għall-kiri mmirata sew ipprovduta f'kooperazzjoni mas-settur privat tista' tgħin biex jiġi limitat l-impatt fiskali.

17 It-tnaqqis ta' 10.8 % jinkludi l-konsum ta' gass naturali għall-produzzjoni tal-elettriku fi Spanja, li ġie esportat lejn Stat Membru ġar.

18 Spanja ngħatat deroga, għalhekk il-mira tagħha hija ta' 7 % minflok 15 % f'każ ta' tnaqqis obbligatorju fid-domanda f'każ ta' allert tal-Unjoni skont l-Artikolu 5(7) tar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2022/1369 tal-5 ta' Awwissu 2022 dwar miżuri kkoordinati għal tnaqqis fid-domanda għall-gass (ĠU L 206, 8.8.2022, p. 1).

19 Regolament tal-Kunsill (UE) 2023/706 tat-30 ta' Marzu 2023 li jemenda r-Regolament (UE) 2022/1369 fir-rigward tal-estensjoni tal-perjodu tat-tnaqqis fid-domanda għall-miżuri tat-tnaqqis fid-domanda tal-gass, u t-tisħiħ tar-rapportar u tal-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tagħhom (ĠU L 93, 31.3.2023, p. 1).

(33) It-trasport għadu jiddependi ħafna fuq il-fjuwils taż-żejt. Is-settur jirrappreżenta sehem kbir tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra, u jikkontribwixxi wkoll għat-tniġġis tal-arja, li huwa ogħla mill-medja tal-Unjoni. L-infrastruttura insuffiċjenti u l-aċċess għat-trasport pubbliku għadhom ta' tħassib fiż-żoni rurali. L-implimentazzjoni tal-elettromobbiltà hija sottożviluppata kemm min-naħa tal-provvista kif ukoll min-naħa tad-domanda. It-tlestija tan-network ferrovjarju ewlieni ta' veloċità għolja, inkluż dak transfruntier, sal-2030 ser taċċellera t-tranżizzjoni lejn in-newtralità klimatika u tagħmel it-trasport inqas dipendenti fuq il-fjuwils fossili. Il-miżuri inklużi fil-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza għandhom il-potenzjal li jittrasformaw it-trasport urban u metropolitan u jsaħħu n-Network Trans-Ewropew tat-Trasport, u jgħinu biex jiġu introdotti d-diġitalizzazzjoni u teknoloġiji ġodda fis-settur.

(34) In-nuqqas ta' ħaddiema u ħiliet fis-setturi u l-okkupazzjonijiet ewlenin għat-tranżizzjoni ekoloġika, inkluż il-manifattura, l-introduzzjoni u l-manutenzjoni ta' teknoloġiji b'emissjonijiet żero netti, qed joħolqu ostakli fit-tranżizzjoni lejn ekonomija b'emissjonijiet żero netti. Sistemi ta' edukazzjoni u taħriġ ta' kwalità għolja li jirrispondu għall-ħtiġijiet tas-suq tax-xogħol li qed jinbidlu u miżuri mmirati ta' titjib tal-ħiliet u taħriġ mill-ġdid huma kruċjali biex jitnaqqas in-nuqqas ta' ħiliet u jiġu promossi l-inklużjoni u r-riallokazzjoni tax-xogħol. Biex tiġi sfruttata l-provvista tax-xogħol mhux sfruttata, dawk il-miżuri jeħtieġ li jkunu aċċessibbli, b'mod partikolari għall-individwi u fis-setturi u r-reġjuni l-aktar affettwati mit-tranżizzjoni ekoloġika. Fl-2022, ġew irrapportati nuqqasijiet ta' ħaddiema fi Spanja għal diversi okkupazzjonijiet li kienu jeħtieġu ħiliet jew għarfien speċifiċi għat-tranżizzjoni ekoloġika, bħal tekniċi tal-inġinerija tal-elettronika.

(35) Fid-dawl tal-valutazzjoni tal-Kummissjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm ta' Stabbiltà tal-2023 u l-opinjoni[20] tiegħu hija riflessa fir-rakkomandazzjoni (1).

[20] Skont l-Artikolu 5(2) tar-Regolament (KE) Nru 1466/97.

(36) Fid-dawl tal-interkonnessjonijiet mill-qrib bejn l-ekonomiji tal-Istati Membri taż-żona tal-euro u l-kontribut kollettiv tagħhom għall-funzjonament tal-unjoni ekonomika u monetarja, il-Kunsill irrakkomanda li l-Istati Membri taż-żona tal-euro jieħdu azzjoni, inkluż permezz tal-pjanijiet tagħhom għall-irkupru u r-reżiljenza, biex (i) jippreservaw is-sostenibbiltà tad-dejn u joqogħdu lura minn appoġġ fuq bażi wiesgħa għad-domanda aggregata fl-2023, jimmiraw aħjar il-miżuri fiskali meħuda biex itaffu l-impatt tal-prezzijiet għoljin tal-enerġija u jirriflettu dwar modi xierqa biex inaqqsu l-appoġġ hekk kif jonqsu l-pressjonijiet tal-prezzijiet tal-enerġija; (ii) isostnu livell għoli ta' investiment pubbliku u jippromwovu l-investimenti privati biex jappoġġaw it-tranżizzjoni ekoloġika u dik diġitali; (iii) jappoġġaw l-iżviluppi fil-pagi li jtaffu t-telf fil-kapaċità tal-akkwist filwaqt li jillimitaw l-effetti sekondarji fuq l-inflazzjoni, ikomplu jtejbu l-politiki attivi tas-suq tax-xogħol u jindirizzaw in-nuqqas ta' ħiliet; (iv) itejbu l-ambjent tan-negozju u jiżguraw li l-appoġġ għall-enerġija lill-kumpaniji jkun kosteffettiv, temporanju u mmirat lejn ditti vijabbli u li jżomm l-inċentivi għat-tranżizzjoni ekoloġika; u (v) jippreservaw l-istabbiltà makrofinanzjarja u jimmonitorjaw ir-riskji filwaqt li jkomplu jaħdmu fuq it-tlestija tal-unjoni bankarja. Għal Spanja, ir-rakkomandazzjonijiet (1), (2) u (3) jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-ewwel, it-tieni u t-tielet rakkomandazzjoni mogħtija fir-Rakkomandazzjoni tal-2023 dwar iż-żona tal-euro.

(37) Fid-dawl tal-analiżi fil-fond tal-Kummissjoni u tal-valutazzjoni tagħha, il-Kunsill eżamina l-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2023 u l-Programm ta' Stabbiltà tal-2023. Ir-rakkomandazzjonijiet tiegħu skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 huma riflessi fir-rakkomandazzjoni (1). Il-politiki fiskali msemmija fir-rakkomandazzjoni (1) jgħinu biex jiġu indirizzati l-iżbilanċi marbuta mad-dejn għoli tal-gvern. Ir-rakkomandazzjoni (2) tikkontribwixxi biex tiġi indirizzata r-rakkomandazzjoni (1). Il-politiki msemmija fir-rakkomandazzjoni (1) jikkontribwixxu kemm għall-indirizzar tal-iżbilanċi kif ukoll għall-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet li jinsabu fir-rakkomandazzjoni tal-2023 dwar iż-żona tal-euro, f'konformità mal-premessa 36,

B'DAN JIRRAKKOMANDA li Spanja tieħu azzjoni fl-2023 u fl-2024 biex:

1. Tnaqqas gradwalment il-miżuri urġenti ta' appoġġ għall-enerġija fis-seħħ, u tuża l-iffrankar relatat biex tnaqqas id-defiċit tal-gvern, malajr kemm jista' jkun fl-2023 u l-2024. Jekk iż-żidiet imġedda fil-prezzijiet tal-enerġija jkunu jeħtieġu miżuri ta' appoġġ ġodda jew li jitkomplew, tiżgura li tali miżuri ta' sostenn ikunu mmirati lejn il-protezzjoni tal-unitajiet domestiċi u d-ditti vulnerabbli, ikunu fiskalment affordabbli, u jippreservaw l-inċentivi għall-iffrankar tal-enerġija.

   Tiżgura politika fiskali prudenti, b'mod partikolari billi tillimita ż-żieda nominali fin-nefqa primarja netta ffinanzjata nazzjonalment fl-2024 għal mhux aktar minn 2.6 %[21].

   Tippreserva l-investiment pubbliku ffinanzjat fil-livell nazzjonali u tiżgura l-assorbiment effettiv tal-għotjiet taħt il-Faċilità u ta' fondi oħra tal-Unjoni, b'mod partikolari biex trawwem it-tranżizzjoni ekoloġika u dik diġitali.

   Għall-perjodu lil hinn mill-2024, tkompli ssegwi strateġija fiskali fuq terminu medju ta' konsolidazzjoni gradwali u sostenibbli, flimkien ma' investimenti u riformi li jwasslu għal tkabbir sostenibbli ogħla, sabiex tikseb pożizzjoni fiskali prudenti fuq terminu medju.

2. Taċċellera l-momentum fl-implimentazzjoni kostanti tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tagħha u wara l-preżentazzjoni reċenti tal-addendum, inkluż il-kapitolu REPowerEU u t-talba għal self addizzjonali, tibda malajr l-implimentazzjoni tal-miżuri relatati. Tiżgura li l-kapaċità amministrattiva tibqa' suffiċjenti fid-dawl taż-żieda ppjanata fid-daqs tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza. Tkompli l-implimentazzjoni rapida tal-programmi tal-politika ta' koeżjoni, f'komplementarjetà u sinerġija mill-qrib mal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza.

---

[21] Li hija stmata li tikkorrispondi għal titjib annwali fil-bilanċ tal-baġit strutturali ta' mill-inqas 0.7 % tal-PDG għall-2024, kif deskritt fil-premessa 24.

3. Tnaqqas id-dipendenza fuq il-fjuwils fossili. Taċċellera l-użu tal-enerġija rinnovabbli, inkluż billi tkompli tissimplifika u tiddiġitalizza l-proċeduri għall-għoti ta' permessi, tappoġġa l-ħidma tal-awtoritajiet tal-għoti tal-permessi, ittejjeb l-aċċess għall-grilja u tinvesti fil-ħżin tal-enerġija, it-trażmissjoni u d-distribuzzjoni tal-elettriku u l-interkonnessjonijiet transfruntiera tal-elettriku. Iżżid id-disponibbiltà ta' akkomodazzjoni soċjali u affordabbli effiċjenti fl-użu tal-enerġija, inkluż permezz tar-rinnovazzjoni, taċċellera l-elettrifikazzjoni tal-bini u l-penetrazzjoni tal-elettromobbiltà. Iżżid l-isforzi politiċi mmirati lejn il-forniment u l-akkwist tal-ħiliet u l-kompetenzi meħtieġa għat-tranżizzjoni ekoloġika.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Kunsill
Il-President